

The background of the slide is a photograph of a city model constructed from numerous small, light-colored wooden blocks. Some blocks are stacked vertically to represent buildings, while others are laid out horizontally to form streets and foundations. A few blocks have small, bright green or blue rectangular pieces attached to their tops, possibly representing flags or specific landmarks. The lighting is soft, creating a warm, golden-brown tone across the scene.

Lahti

Lähiöohjelma 2020- 2022 tuloksista

Aluepalvelutoimikunta 20.10.2025

31.10.2025

Asuntoasiainpäällikkö Helene Vanninen

Tausta

- Sanna Marinin hallituksen ohjelma ”Lähiöohjelma 2020-2022. Hyvinvoivat, vetovoimaiset lähiöt”, jolla rahoitettiin yhteensä 24 kuntaa ja 18 tutkimushanketta.
- Lähiöohjelma etsi pitkäjänteisiä poikkihallinnollisia toimia, joilla voidaan
 - ehkäistä asuinalueiden eriytymistä (segregaatiota)
 - lisätä asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta
 - edistää asuinalueiden elinvoimaisuutta
 - turvata palveluiden ja asumisen hyvä taso

Ohjelman kehittämisteemat

- Lähiökoulut edistävät koulutuksen tasa-arvoa sekä lasten ja nuorten hyvinvointia
- Perhe- ja nuorisotyö sekä harrastustoiminta vahvistavat lasten ja nuorten osallisuutta
- Yhteistyö luo yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta
- Hiilineutraalisuus tukee lähiökehittämisen kestävyyttä
- Viihtyisä, toimiva ja vihreä elin- ja asuinympäristö vahvistaa elinvoimaa
- Ikäystävällisyys ja esteettömyys tukevat asuinalueen toimivuutta
- Taide ja kulttuuripalvelut elävöittävät lähiöitä

Lahdesta mukaan Rakokivi-Nastonharjun ja Mukkulan hankekokonaisuuksin

- Hankealueet valikoituivat erilaisiin indikaattoreihin perustuen (mm. työttömyys, tulotaso, vieraskielisten määrä jne.)
- kokonaisbudjetti oli reilut 2 miljoonaa euroa, johon valtio osallistui 35 % osuudella toteutuneista kokonaiskustannuksista.
 - Hankesuunnitelmien toimenpiteiden tuli olla poikkihallinnollisia mutta rahoitusta sai vain kunnallisteknisiin toimenpiteisiin
 - Toteutusaika 1.7.2020-31.12.2022.

MUKKULA
MUKANA LÄHIÖOHJELMASSA

RAKOKIVI-NASTONHARJU
MUKANA LÄHIÖOHJELMASSA

Laaja ja poikkihallinnollinen suunnitelma

- Lahden hankesuunnitelmassa oli kirjattuna yhteensä 19 toimenpidettä niin, että toimenpiteitä toteutettiin jokaisessa teemassa.
- Lähiökoulut edistävät koulutuksen tasa-arvoa ja lasten ja nuorten hyvinvointia
 - Vahvistamme oppimisen tukea ja ennaltaehkäisemme oppimiseroja osana Oikeus Oppia –hankekokonaisuutta
- Yhteistyö luo yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta
 - Osana Lahden kaupungin lähidemokratiamallin kehittämistä kokeilemme alueella osallistuvaa budjetointia sekä arvioimme lähiöiden osallisuutta ja kehitämme tarvittaessa malleja osallisuuden lisäämiseksi

Toteuma Mukkulassa

Erityisen paljon puistosaneerauksia

- Merrasojan viljelypalstojen saneeraus
- Päättymätön Marjamaa –teos (Anna-Leena Kopperi)
- Tanssimäen leikkipuiston ja Mukkulan kartanon leikkialueen saneeraus
- Joutjoen sillan levennys ja liikenneturvallisuuden parannus
- Valaistussaneerauksia

Toteuma Rakokivi- Nastonharjun alueella

- Kulttuuripuisto
- Sähkökaappien maalausprojekti (taiteilija Jaakko Vuorenmäki ja paikalliset nuoret)
- Valaistuskorjauksia valaistuskatselmukseen pohjaten
- Kevyenliikenteen väylien korjauksia
- Alikulkusiltojen saneeraukset sisältäen yhteisöllistä taidetta

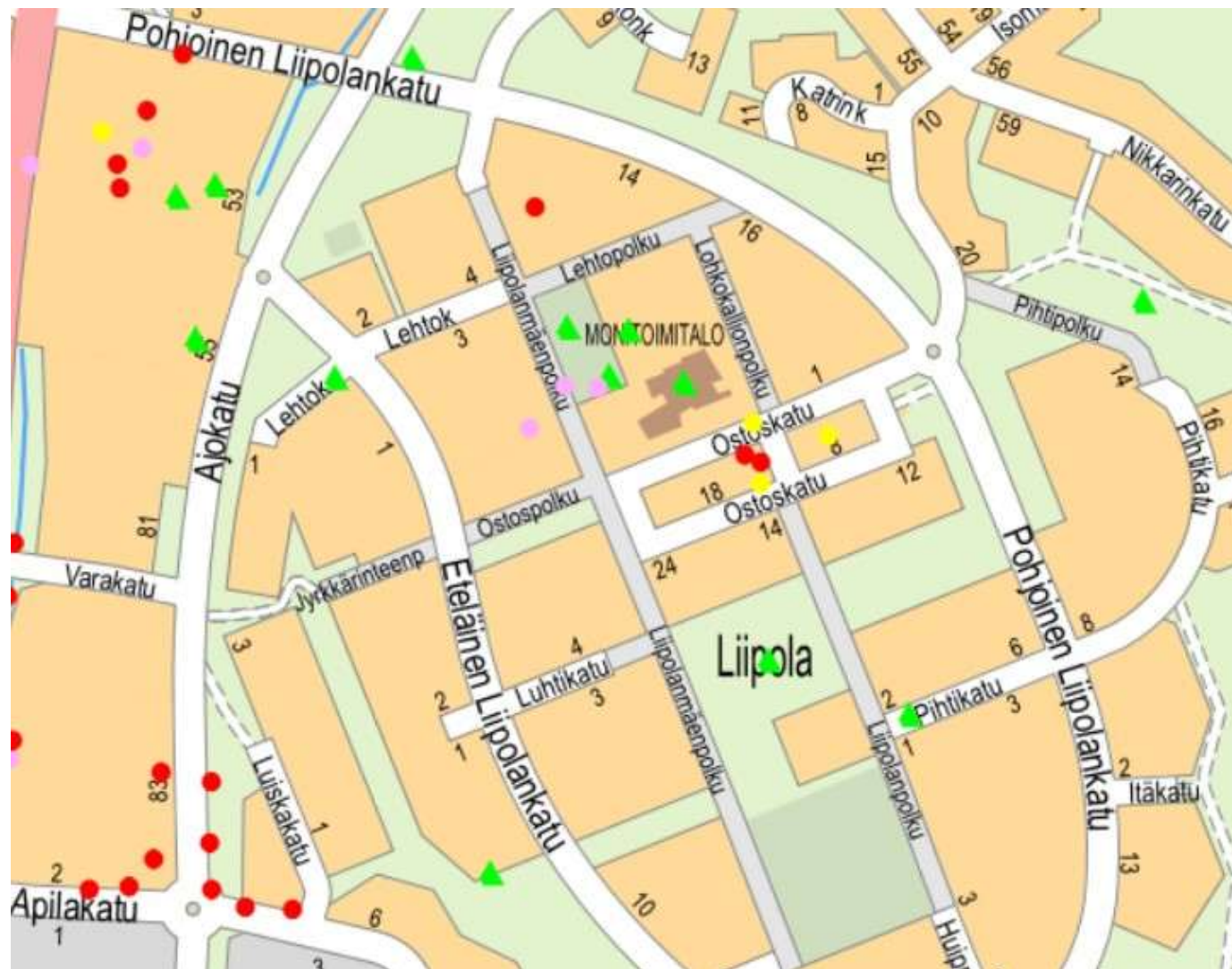
Tiedonkeruu

Tiedolla johtamiseen pelimerkkejä

- Asuinalueiden eriytymistä kuvaavat indikaattorit ruutuaineistona
 - Hyödynnetty mm. Lahden Suunta –työssä. Tarkoitus uusien Lahden Suunta –seurannan yhteydessä.
- Hyvinvointi- ja turvallisuuskysely
 - 940 vastausta, mutta suurin osa keskustan postinumeroalueilta. Pelkkä turvallisuuskysely toteutettiin uudelleen 2023 Maptionnaire –ohjelmalla. Vastaajat merkitsivät niin viihtyisiä kuin turvattomuutta aiheuttavia paikkoja. Turvattomuutta aiheuttavat paikat luokiteltiin eri ryhmiin.

Tutkimushankkeet

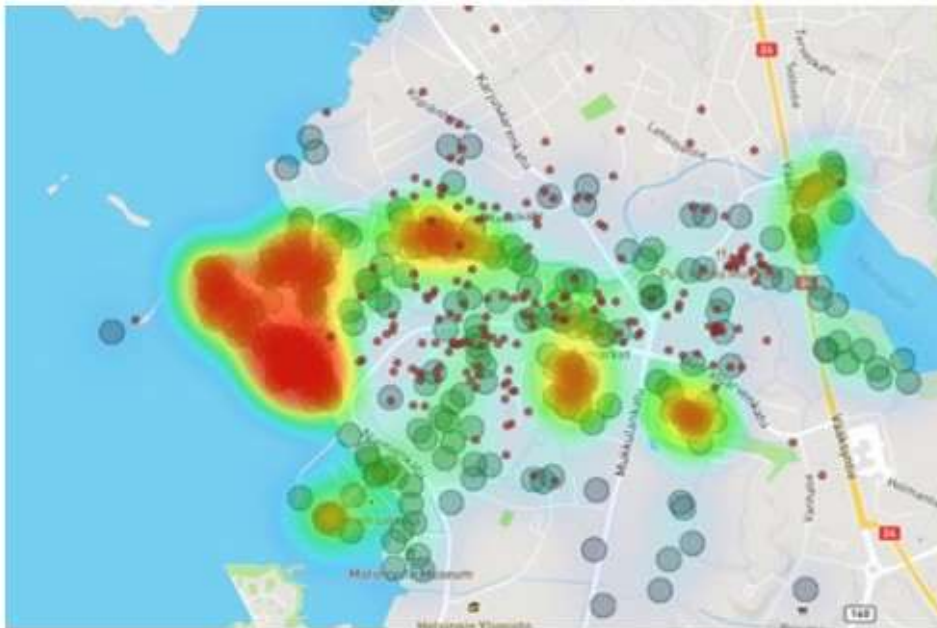
Kolme tutkimushanketta

- LUT/LAB
 - Asukaslähtöiset kehittävät kokeilut ja monikerroksellinen tiedon keruu Mukkulassa ([linkki loppuraporttiin](#))
 - Tulevaisuuden hiilineutraali ja omavarainen lähiö ([linkki loppuraporttiin](#))
- Juvenia
 - Nuorten lähiöosallisuus ja -aktiivisuus
- Kaupunki mukana niin hankkeiden ohjausryhmissä kuin mahdollistamassa tutkimushankkeiden toteutumista alueilla (yhteistyö mm. koulujen ja nuorisotoimen kanssa)

Nostoja Yhteinen Mukkula -hankkeesta

- Kokonaisuus, joka koostui monesta eri menetelmällisestä osa-alueesta ja erillisestä tutkimuksesta. Lähes koko Mukkula toimi tutkimusalueena. Keskiössä monikanavainen ja monimenetelmällinen tiedonkeruu.

Kuvio 2. Lämpökartta
vastaajien miellyttävänä
pitämistä paikoista (Kuvio:
Mikkulan asukaskysely)

Palanut ostari, alueen kollektiivinen trauma

Kuva: Heli
Myllyniemi, Jenan
Bayati ja Piia
Hautamäki

Kuva 1. Ostarin ulkotilassa
liikkumiseen ja ihmisten
tapaamiseen liittyvät
haastekohdat.

KEHITYSKOhteet

Kohtaamisen kontit

- Palvelumuotoilua hyödynnettiin ostarin kehittämisessä: Pilottikokeiluna syntyi ”Kohtaamisen kontit”, jotka pystytettiin kahdeksi viikoksi ostarin torialueella.
- Konteissa vieraili eri toimijoita pop-up – pisteineen.
- Kontit otettiin omaksi: osa alueen asukkaista vieraili niillä jopa päivittäin ja niiden lähtöä surtiin.
- Sittemmin tyhjällä tontilla ollut mm. siirrettäviä istutuksia.

Kuva 1: Kohtaamisen kontit sijoitettiin vanhan ostarin kulmalle muodostamaan oma nurkkauksensa torialueelle ja ostarilla kävijöiden näkyviin (kuva: Eeva Aarrevaara)

Arjen ympäristö on asukkailleen merkityksellinen ja tärkeä. Viihtyisän ja toimivan ympäristön ratkaisut eivät välttämättä ole kalliita mutta niiden tekemättä jättäminen on.

Keskeistä on, että asuinalueiden parhaiten tuntevia ihmisiä kuullaan aidosti ja ratkaisut pohjautuvat kerättyyn dataan. Datan keräämisen tulee olla riittävän monikanavaista niin, että mahdollisimman moni saa äänensä kuuluville.

Kaupunki voi sallia ja mahdollistaa asukkaista ja alueen toimijoista lähtevän kaupunkitilan käytön.

Kiitos mielenkiinnosta!

Helene Vanninen

Helene.vanninen@lahti.fi

044 482 0862